ముస్లింలు ముస్లింలుగా సంఘటితం కావాలి

భారత దేశంలో ముస్లింల రాజకీయ, ఆర్థిక హక్కుల కోసం, సామాజిక అవసరాల కోసం ఉద్యమించే సంస్థలు, సంఘాలు చాలా తక్కువ. మత సంస్థలున్నాయి. అందులో పరమత సహనాన్ని పాటించేవీ ఉన్నాయి, పాటించనివీ ఉన్నాయి. ముస్లిం సమాజంలో అంతర్గత సంస్కరణల కోసం, విద్యవంటి ప్రధాన సామాజిక రంగాలలో సేవలు అందించడం కోసం, పని చేస్తున్న సంఘాలూ ఉన్నాయి. కానీ ఏ రంగంలో అయినా ముస్లింలను ముస్లింలుగా సంఘటితపరచి హక్కుల కోసం ఉద్యమించే సంస్థలు చాలా అరుదుగా కనిపిస్తాయి.

సహజ క్రమంలోనే హక్కులు ఒనగూడినట్టయితే అటువంటి ఉద్యమాలూ ఉద్యమ సంస్థలూ లేకపోవడం ఆశ్చర్యం కలిగించే విషయం కాదు. కానీ స్వాతంత్ర్యం తరువాత అభివృద్ధి ఫలితాలను అతి స్వల్పంగా అందుకున్న సామాజిక వర్గాలలో ముస్లింలను ప్రముఖంగా చెప్పుకోవలసి ఉంటుంది. దేశ జనాభాలో ముస్లింల వాటాతో పోల్చుకుంటే విద్య, ఉద్యోగం, రాజకీయ ప్రాతినిధ్యం అనే మూడు రంగాలలోనూ ముస్లింల వాటా చాలా తక్కువ. నిరక్షరాస్యతలోనూ పేదరికంలోనూ చాలా ఎక్కువ. వేరే ఏ సామాజిక వర్గం పరిస్థితయినా ఈ విధంగా ఉండిఉంటే వారు ఈపాటికి సంఘటితమయి తమ న్యాయమైన వాటా కోరి ఉందురు. అది న్యాయమే నన్న ఆమోదం పొంది కూడ ఉందురు. కానీ ముస్లింలు అడగడం లేదు. అడగడానికి సంఘటితం కావడం లేదు. అడిగితే హిందూ సమాజం ఆమోదం లభిస్తుందన్న నమ్మకమూ లేదు.

తలిదండ్రుల పాపాలకే కాక తలిదండ్రులకు ఆపాదించబడ్డ పాపాలకు కూడ పిల్లలను సమాజం బాధ్యుల్ని చేసినట్టు దేశ విభజన ముస్లింల పాపమేనంటూ అప్పటి తరానికి చెందిన ముస్లింలకు ఆపాదించబడిన పాపానికి తరువాతి తరానికి చెందిన ముస్లింలు భౌతికంగానే కాక మానసికంగానూ పరిహారం చెల్లిస్తున్నారు. ఆ ఆపాదన న్యాయం కాదు, అది న్యాయమే అయినా తరువాతి తరంమీద వేసిన భారం ఎంత మాత్రం న్యాయమైనది కాదు.

బ్రిటిష్ వాళ్లకు విభజించి పాలించే నీతి ఉండిందనీ, హిందువులు – ముస్లింలు, అణగారిన కులాలు – అగ్రకులాలు, ఆదివాసులు – బయటివారు అంటూ భారత సమాజాన్ని ఎక్కడికక్కడ విభజించి తమ ప్రయోజనాలు సాధించుకున్నారనీ ఒక అభియోగం ఉంది. అభ్యుదయవాదులు సహితం 'బ్రిటిష్‌వారి విభజించి పాలించే నీతి' అని తరచుగా అంటుంటారు. దేశ స్వాతంత్ర్యం ప్రస్తావన వచ్చినప్పుడు, స్వాతంత్ర్యమంటే అగ్రవర్ణ హిందువుల పాలనే అవుతుంది కాబట్టి మైనారిటీలు, అణగారిన కులాల ప్రయోజనాలకు ఈ డిమాండు నష్టకరమని బ్రిటిష్ వాళ్లు తమ పాలనను సమర్థించుకున్న మాట వాస్తవమే. మైనారిటీలు, దళితుల రాజకీయ ప్రతినిధుల

సాధికారతను గుర్తించి ఆ ప్రజల ప్రయోజనాల నిమిత్తం వారితో చర్చలు, సంప్రదింపులు పెట్టుకున్న మాటా వాస్తవమే. ఇందులో బ్రిటిష్ వాళ్ల స్వార్థం ఉందనడంలో సందేహమేమీ లేదుగానీ ఈ తేడాలను ఆ స్వార్థం సృష్టించిందా లేక వాటిని వాస్తవికంగా గుర్తిస్తూ పనిలో పనిగా తన ప్రయోజనాలు ఒనగూర్చుకుందా అన్న ప్రశ్న వేసుకోకుండ బ్రిటిష్ వలసవాదుల విభజించి పాలించే నీతి గురించి ఊక దంపుడు ఉపన్యాసాలు ఇవ్వడం భావ్యం కాదు.

బ్రిటిష్‌వారి విభజించి పాలించే నీతి' అనేది ముస్లింలకు సంబంధించి ఎక్కువగా ఈ రోజు ప్రస్తావనకు వస్తూ ఉంటుంది గానీ బ్రిటిష్ పాలకులు మూడు ప్రధాన మైనారిటీ వర్గాలను గుర్తించారు. ముస్లింలు, సిక్కులు, అణగారిన వర్గాలు (నేటి భాషలో దళితులు). ఈ మూడు సామాజిక వర్గాలలోనూ స్వాతంత్ర్యం అంటే అగ్రవర్ణ హిందువుల పాలనే అవుతుందన్న సహేతుకమైన సందేహం ఉండింది. ముగ్గురిలోని ఈ భయాన్నీ బ్రిటిష్ వాళ్లు ఒక వాస్తవంగా గుర్తించారు. తమ వలస పాలన ప్రయోజనాలకు అనుగుణంగా వాడుకున్నారు. ముగ్గురి విషయంలోనూ 'జాతీయ' పార్టీ అయిన కాంగ్రెస్ సరయిన అవగాహన ప్రదర్శించ లేదు. వారి భయాలను సహేతుకమైనవిగా అర్థం చేసుకోలేదు. వాటిని పోగొట్టడానికి గట్టి కృషి ఏమీ చేయలేదు. ఈ సామాజిక వర్గాల భవిష్యత్తు స్వతంత్ర భారతంలో ఏ విధంగా ఉండబోతుందోనన్న భయాన్ని వ్యక్తం చేసిన నాయకులను కాంగ్రెస్ వారు బ్రిటిష్ ఏజెంట్లు అంటూ నిందించారు. అంబేడ్కర్ అంతటి వాడికే అది తప్పలేదు. అయినప్పటికీ స్వాతంత్ర్యం తరువాత సిక్కు ప్రజానీకం, దళిత ప్రజానీకం ఏ 'పాప భారాన్నీ' మోయవలసిన అవసరం లేకుండ తమను తాము సామాజిక వర్గాలుగా సంఘటితం చేసుకుంటూ తమ హక్కుల గురించీ అవసరాల గురించీ ఆందోళన చేస్తున్నారు. ఒక్క ముస్లింల కథ మాత్రమే భిన్నంగా ఉంది.

చెప్పుకోదగ్గ విషయం ఏమిటంటే, రెండవ ప్రపంచ యుద్ధం ముగింపు దశలో, భారత్‌కు ఇంగ్లండ్ స్వాతంత్ర్యం ఇవ్వక తప్పదన్న వాతావరణం ఎప్పుడయితే ఏర్పడిందో అప్పటి నుండి 1947 జులై నెల దాకా కూడ స్వతంత్ర భారతం ఏకీకృత రాజ్యంగా కాక భిన్నత్వాల సమ్మేళనంగా ఉంటుందన్న అభిప్రాయమే బలంగా ఉండింది. ఒక్క ముస్లింల విషయంలోనే కాదు, ముస్లింలు, సిక్కులు, షెడ్యూల్డు కులాలు, షెడ్యూల్డు తెగలు, భారతీయ క్రైస్తవులు, ఆంగ్లో - ఇండియన్లు - వీరందరికీ రాజకీయ రిజర్వేషన్లు, ఉద్యోగాలలో రిజర్వేషన్లు, బహుశా ప్రత్యేక నియోజక వర్గాలు కూడ ఉండాలనీ, ముస్లింలు, సిక్కులు, ఆదివాసీ జాతులు అధికంగా నివసించే వాయువ్య, ఈశాన్య ప్రాంతాలకు స్వంత రాజ్యాంగాలతో సహా స్వయం ప్రతిపత్తి ఉండాలనీ అయిష్టంగానే కానివ్వండి కాంగ్రెస్ వారు సహితం అంగీకరించారు. దేశ విభజన నుండి వచ్చిన చీలికల భయంతన్ని ఆసరా చేసుకొని ఒక్క ఎస్‌సి ఎస్‌టిలకు తప్ప వేరే

ఎవ్వరికీ ప్రత్యేక రక్షణ ఇవ్వని పద్ధతిలో రాజ్యాంగం ముసాయిదాను తిరగరాసి ఏకీకృత రాజ్యాన్ని నెలకొల్పడంలో కాంగ్రెస్ వారు కృతకృత్యులయ్యారు.

బ్రిటిష్ పాలన కాలంలో 1925 నుండీ మైనారిటీలకు (అప్పట్లో మైనారిటీ అంటే ముస్లింలు, క్రైస్తవులు, సిక్కులే కాదు, దళితులు, ఆదివాసులు కూడ) ప్రభుత్వ ఉద్యోగాలలో రిజర్వేషన్లు ఉండేవి. 1934లో దానికి ఒక నిబంధన రూపం ఇచ్చి ముస్లింలకు 25% రిజర్వేషను, ఇతర మైనారిటీలకు 8.5% రిజర్వేషను ఖరారు చేసారు. 1932 తరువాత, అప్పటి పరిమిత ప్రాతినిధ్యం ప్రాతిపదికన జరిగిన ఎన్నికలలో అన్ని మైనారిటీ వర్గాలకూ ప్రత్యేక నియోజక వర్గాలనే కేటాయించారు.

1946 డిసెంబర్ 9న మొట్టమొదటిసారి సమావేశమైన రాజ్యాంగ పరిషత్ తాను రూపొందించబోతున్న భారత రాజ్యాంగాన్ని ఏకీకృత నమూనాలో భావించుకోలేదు. వాయువ్య ప్రాంతం ఒక 'సెక్షన్'గా, తక్కిన దేశం ఒక 'సెక్షన్'గా ఉంటాయనీ, ఏ సెక్షన్‌కు దాని ప్రాంతీయ రాజ్యాంగం ఉంటుందనీ, ఒక సెక్షన్‌కు దాని ప్రాంతీయ రాజ్యాంగం ఉంటుందనీ, ఒక సెక్షన్‌లో ఉంచబడ్డ రాష్ట్రానికి ఆ సెక్షన్‌లోనే కొనసాగాలా లేక వేరే సెక్షన్‌లో చేరాలా అని నిర్ణయించుకునే స్వేచ్ఛ ఉంటుందనీ ఆనాడు భావించారు.

మైనారిటీల హక్కుల గురించి సూచనలివ్వడం కోసం ఏర్పాటు చేసిన రాజ్యాంగ పరిషత్ సబ్ కమిటీ 1947 జూలై 27న (అంటే పాకిస్తాన్ ఆవిర్భావానికి కేవలం మూడు వారాలు ముందు) సమర్పించిన నివేదికలో, ముస్లింలకు, సిక్కులకు, భారతీయ క్రైస్తవులకు, ఆంగ్లో ఇండియన్లకు, ఈశాన్య ప్రాంత ఆదివాసులకు, ఇతర ప్రాంతాల ఆదివాసులకు, దళితులకు రాజకీయ రిజర్వేషన్లతో సహా అన్ని రకాల రిజర్వేషన్లూ ఇవ్వాలని సూచించింది. కేబినెట్‌లో మైనారిటీలకు రిజర్వేషన్లు ఇవ్వాలన్న సూచన సహితం సబ్‌కమిటీలో బలంగా చర్చకు వచ్చిందిగానీ, ఒక్క వోటుతో వీగిపోయి వారి ప్రతిపాదనలలో భాగం కాలేదు.

దేశ విభజన వల్ల హిందువులలో పెల్లుబికిన ఉద్రేకాన్నీ ముస్లింలలో నెలకొన్న అపరాధ భావననూ ఆసరా చేసుకొని కాంగ్రెస్ నాయకులు తొలుత ప్రతిపాదించిన రూపానికి గుడ్‌బై చెప్పి, ఎస్‌సి ఎస్‌టిలకు తప్ప తక్కిన వర్గాలకు రాజకీయ రిజర్వేషన్లు, ఉద్యోగ రిజర్వేషన్లు నిరాకరించి అందరినీ 'పౌరులు' చేసేసి అధికార కేంద్రీకరణను సహితం బాగా పెంచి ప్రస్తుతం ఉన్న రూపంలో రాజ్యాం రచనను ముగించారు. అదే జరగకపోతే మన రాజకీయ వ్యవస్థలోనూ పాలనా వ్యవస్థలోనూ మైనారిటీల ప్రత్యేక ప్రతిపత్తి బలమైన అంశంగా ఉండేది.

రాష్ట్రాలకు స్వంత రాజ్యాంగాలు ఉండే ఫెడరల్ వ్యవస్థనూ మైనారిటీలకు (ఎస్‌సి, ఎస్‌టిలను కూడ మైనారిటీలుగా గుర్తిస్తూ) ప్రత్యేక ప్రతిపత్తిని కల్పించే ప్రజాతంత్ర విలువనూ తిరస్కరించే తీర్మానాన్ని రూపొందించడంలోనూ రాజ్యాంగ పరిషత్ చేత ఓకే చేయించడంలోనూ

నెహ్రూ, పటేల్‌లు ఇద్దరూ పెద్ద పాత్ర పోషించారు. నెహ్రూ ఆదర్శాలు ప్రవచించి ఈ పని చేయగా పటేల్ దేశ సమగ్రత పేరు మీద చేసాడు. 1947 జూలై 27న మైనారిటీల సబ్ కమిటీ చేసిన ప్రతిపాదనను 1949 మే 11న రాజ్యాంగ పరిషత్ సలహా కమిటీ తిరస్కరించింది (ఒక్క ఎస్‌సి, ఎస్‌టిల విషయంలో తప్ప).

దీని ఫలితాన్ని ఈ రోజు ముస్లింలు అనుభవిస్తున్నారు. క్రైస్తవులలో దళిత క్రైస్తవులు తరువాతి కాలంలో వచ్చిన బిసి రిజర్వేషన్ల ప్రయోజనాన్ని పొందగలిగారు. క్రైస్తవులమని చెప్పుకోగలిగిన చోట షెడ్యూల్డు కులాల ప్రత్యేక ప్రతిపత్తిని పంచుకోగలిగారు. సిక్కులలో ఒక ధనిక వర్గం, విద్యావంతుల వర్గం ఉండడం వల్ల ప్రత్యేక రాజ్యాంగ ప్రతిపత్తి ఏదీ లేకున్నా హైందవ సమాజంతో పాటు నడవ గలుగుతున్నారు. ముస్లింలలో డబ్బు, చదువు ఉన్న వర్గాలు (ముఖ్యంగా ఉత్తర భారత దేశంలో) పాకిస్తాన్‌కు వెళ్ళిపోవడం వల్ల, పోని చోట పెట్టుబడిదారీ ఆధునికతలో భాగం కాలేకపోవడం వల్ల, ముస్లిం సమాజం స్థితి వేగంగా దిగజారింది.

వేరే ఎవరయినా అయితే దీనిని ఎదుర్కొనడానికి సంఘటితమవుదురు. ఆత్మస్థైర్యంతో మా హక్కులు మాకిమ్మని అడుగుదురు. ముస్లింలు ఈ మార్గం ఎంచుకోకపోవడానికి ముస్లిం సమాజానికి అంతర్గతమైన కారణాలు లేకపోలేదుగానీ, హైందవ సమాజం ఏవిధంగా స్పందిస్తుందోనన్న భయం ఒక ముఖ్య కారణం. కొన్నాళ్లకింద, ముస్లింల పార్టీ పెట్టబోతున్నామని ఉత్తర ప్రదేశ్‌కు చెందిన ముస్లిం ప్రముఖులు ప్రకటించగా, ఒకప్పటి జనతా పార్టీ నాయకుడయిన సురేంద్ర మోహన్ వంటి వ్యక్తి (ఈయన మైనారిటీల సమాన హక్కులను మనస్ఫూర్తిగా కాంక్షిస్తాడనడంలో సందేహమక్కర లేదు) 'తొందరపడి అంత పని చేయొద్దు సుమా' అంటూ సుదీర్ఘమైన ఉపదేశ వ్యాసం రాసాడు.

హైందవ సమాజం ఆగ్రహిస్తుందనీ పోలీసులు అనుమానిస్తారనీ ముస్లింలు ఎందుకు ఆగాలి? ఎన్ని రోజులు ఆగాలి? దేశ జనాభాలో తమ వాటాలో నాలుగో వంతు కూడ ఉద్యోగ రంగంలో, విద్యారంగంలో, రాజకీయ వ్యవస్థలో లేని స్థితిని ఎందుకు సహించాలి? ఈ స్థితికి ముస్లిం సమాజంలోని అంతర్గత కారణాలు కూడ లేకపోలేదు. అయితే వాటిని గురించి ఏమైనా చేయాలన్నా ముస్లింలు ముస్లింలుగా సంఘటితమయి తాము ఈ దేశంలో బాగా బతకడం ఒక సహజమైన హక్కు అన్న ఆత్మ స్థైర్యంతో వ్యవహరించగలగడం అవసరం. సమాజం నుండి, ప్రభుత్వం నుండి హక్కులు పొందాలంటే అటువంటి సంఘటన ఎట్లాగూ అవసరమే.

మీరు ముస్లిం సంఘాలూ ముస్లిం పార్టీలూ పెట్టుకొని హైందవ సమాజంలో 'ఇది ఇంకొక వేర్పాటుకు దారి తీస్తుందేమో'నన్న అనుమానానికి తావు ఇచ్చే బదులు ప్రగతిశీల

రాజకీయాలలో భాగమయి అందరితో పాటు మీ హక్కులూ పొందండి అని ముస్లింలకు హితవు చెప్పే అభ్యుదయవాదులు లేకపోలేదు. అణగారిన సామాజిక వర్గాలు తాముగా సంఘటితం కావడం అవసరమని అంటే ఎవరికివారు అభేద్యమైన కోటలు కట్టుకొని కూర్చోవాలని కాదు. కలవగల చోట, కలవవలసిన చోట ఒకరితో ఒకరు కలవవలసిందే. కానీ విడిగా సంఘటితం కానిదే హక్కుల సాధన సంగతి అటుంచి, వాటి సమగ్ర వ్యక్తీకరణ కూడ సాధ్యం కాదన్నది వాస్తవం. ఆ విషయం గుర్తించిన తరువాతే 'కుల సంఘాలు' అంటూ అభ్యుదయవాదులు ఈసడించుకునే పలు దళిత బహుజన సంఘాలు ఏర్పడ్డాయి.

'ముస్లింలు ముస్లింలుగా సంఘటితం కావాలి' అంటున్నామంటే ముస్లిం సమాజంలో అంతర్గత విభజన లేదనీ అది ఒకే మూస పోసినట్టు ఉందనీ కూడ అర్థం కాదు. ముస్లింలు ఏ గొడుగో వెతుక్కోనక్కర లేదనీ తమ పేరు మీద తాము సంఘటితం కావాలనీ మాత్రమే అంటున్నాం. మన దగ్గర కంటే ఉత్తర భారత దేశంలో ముస్లింలలో 'అష్రాఫ్' వర్గానికీ దళిత బహుజన కులాలకూ మధ్య తేడా చాలా ప్రస్ఫుటంగా ఉందని అంటారు. మండల్ కమిషన్ తరువాత ఈ తేడా మరింత కొట్టొచ్చినట్టు వ్యక్తమవుతున్నదని కూడ అంటారు. అప్పుడు దళిత బహుజన కులాలకు చెందిన ముస్లింలు విడిగా సంఘటితం కావడం భావ్యమనుకుంటే అదీ న్యాయమే.

దేశ విభజనకు కారణమయ్యారనే 'పుట్టుమచ్చే' కాక ఈ మధ్య కాలంలో ఐఎస్ఐ బూచి కూడ ముస్లిం ప్రజల రాజకీయ వ్యక్తీకరణ కొక ప్రతిబంధకంగా తయారయింది. హైదరాబాద్ పాతబస్తీలో ఈ మాట తరచుగా వింటుంటాం. పాతబస్తీలో ముస్లింలనయినా హిందువులనయినా వారి దైనందిన జీవిత అవసరాలకోసం, సామాజిక ఆర్థిక హక్కుల కోసం సంఘటిత పరిచే సంస్థ లేవీ లేవు. ఇటు ఎంఐఎం అటు బిజెపి పార్టీలు రెండు శ్మశానాలూ మూడు కబరస్తాన్‌లుగా పాతబస్తీ రాజకీయాలను నడిపిస్తున్నాయి. ఒక రోడ్డు కోసం, ఒక నల్లాకోసం, ఒక బడికోసం పాతబస్తీలో ఒక్క ఆందోళన జరిగిన ఉదంతం ఎవరి జ్ఞాపకాలలోనూ లేదు. ఈ పరిస్థితి నగర పాలకులకు, రాష్ట్ర పాలకులకు చాలా ఆనందదాయకమని వేరే చెప్పనవసరం లేదు.

పాతబస్తీ ముస్లింల కెవ్వరికీ ఎంఐఎం పట్ల పెద్దగా సదభిప్రాయం లేదు. ఎవ్వరిని కదిలించినా యువతలో నిరుద్యోగాన్ని ప్రధాన సమస్యగా చెప్తారు. పాతబస్తీ హిందువుల పరిస్థితీ అంతే కావచ్చును గానీ మూసీనది దాటి ఈవలికి వచ్చి ఏదో ఉపాధి చూసుకొని సాయంకాలం తిరిగి ఇల్లు చేరుకునే అవకాశం హిందువులకు రవంత ఎక్కువే ఉంటుంది. ప్రభుత్వ ఉద్యోగాలు దొరకకపోవడమే కాదు, ప్రైవేట్ రంగంలోనూ ముస్లింలు చాలా వివక్ష ఎదుర్కుంటున్న సంగతి తెలిసినదే.

అయినప్పటికీ ముస్లిం యువతకు ఉద్యోగ హక్కు కోసం, పని హక్కుకోసం, ఉపాధి హక్కుకోసం సంఘటితం చేసే ప్రయత్నం చేయరాదా అని ఎవ్వరిని అడిగినా 'మేము చేస్తే ఏవో ముద్రలు వేస్తారు. ఐఎస్ఐ అంటారు, తీవ్రవాదం అంటారు' అని జవాబు ఇస్తారు. ఇది ఒక్కొకసారి తమ అనాసక్తికి వెతకుకునే సాకే కావచ్చును గానీ నిజమైన తటపటాయింపు కూడ ఉంది. నిజమైన భయాలూ ఉన్నాయి.

ముస్లింలు దీనిని అధిగమించడం అవసరం. దానికి ప్రజాతంత్ర శక్తులు తోడ్పడడం అవసరం. మా పార్టీలోకి రండి, మా సంఘంలోకి రండి అని ఆహ్వానించడం కాక మీ హక్కుల కోసం, మీ ప్రత్యేక సమస్యల పరిష్కారం కోసం మీరు సంఘటితం కండి, మేము తోడు ఉంటామని చెప్పడం అవసరం.

– కె. బాలగోపాల్